

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 7P/134/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823232274
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Srogončíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5823232274.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou JUDr. Miriam Srogončíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX. X. XXXX, C. B., nar. XX. XX. XXXX, C. B., nar. XX. XX. XXXX a D. B., nar. XX. X. XXXX, deti rodičov: matky – neb. E. B., nar. XX. X. XXXX, zomrelá dňa XX. XX. XXXX, naposledy bytom F. B. XXXX/XX, G. a otca: C. B., nar. XX. X. XXXX, bytom F. B. XXXX/XX, G., toho času v H. I. J. K. L. M. D., maloleté deti v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Námestove, o obmedzenie rodičovských práv otcovi maloletých detí a o ustanovení poručníka, takto

rozhodol:

I/ Súd o b m e d z u j e rodičovské práva otca mal. detí A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX a to tak, že nie je oprávnený maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

II/ Súd u s t a n o v u j e mal. deťom A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX poručníkov N. O., nar. XX.XX.XXXX a P. O., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom B. Q. XXX/XXX, G., ktorí budú mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok v rovnakom rozsahu ako rodičia.

III/ Poručníci sú p o v i n n í súdu podávať správu o mal. deťoch a o nakladaní s ich majetkom dva krát ročne, vždy k 30.06. a 31.12. toho ktorého kalendárneho roka a po zániku svojej funkcie sú povinní takúto správu spolu so záverečným účtom zo správy majetku mal. detí súdu podať najneskôr do dvoch mesiacov po zániku funkcie poručníka.

IV/ Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením č.k. 7P/134/2023-31 o dňa 15. 12. 2023 súd začal konanie o obmedzenie rodičovských práv otcovi maloletých detí a ustanovení poručníka maloletým deťom. Súd toto uznesenie vydal na základe podnetu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré Okresnému súdu Námestovo dňa 13. 11. 2023ohľadne ustanovenia majetkového opatrovníka mal. deťom – žiadateľom na prijatie plnenia – odškodnenia v zmysle zákona č. 274/2017 Z.z.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, založených v súdnom spise a dospel k záveru, že je potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

3. Podľa § 38 ods. 2 písm. c/ zákona č. 36/2005 Z.z. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ zákon o rodine „) :

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

Podľa § 38 ods. 3 zákona o rodine v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

Podľa § 56 ods. 1 zákona o rodine ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Podľa § 57 ods. 1 a 2 zákona o rodine:

(1) Ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

(2) Za poručníka maloletého dieťaťa možno ustanoviť aj manželov.

Podľa § 58 zákona o rodine:

(1) V rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

(2) Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

(3) Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

(4) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

(5) Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

(6) Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

(7) Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

4. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 4P/104/2022-62 zo dňa 28. 3. 2023 boli mal. deti B. A., nar. XX. X. XXXX, C., nar. XX. XX. XXXX, C., nar. XX. XX. XXXX a D., nar. XX. X. XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti N. O., nar. XX. X. XXXX a P. O., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom B. XXX/XXX, G., ktorí sú povinní osobnú starostlivosť o mal. deti vykonávať v rovnakom rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia. Súd zároveň v tomto rozsudku rozhodol, že N. O. a P. O. majú právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok len v bežných veciach. Ako vyplýva z uvedeného rozsudku, mal. deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti manželov O. po tom, čo matka detí zomrela a otec detí bol vzatý do väzby a následne nastúpil na výkon trestu odňatia slobody.

5. Z rozhodnutí o odškodnení, vydaných Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pod č.: S-MSSR-000924/2023/IV zo dňa 15. 11. 2023, č. S-MSSR-000924/2023/VI zo dňa 15. 11. 2023, č. S-MSSR-000924/2023/V zo dňa 15. 11. 2023 a č. S-MSSR-000924/2023/VII zo dňa 15. 11. 2023 súd zistil, že maloletým deťom bolo priznané odškodnenie podľa zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe toho, že ich otec bol rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 13. 7. 2023, sp. zn. 29Tk/1/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 26. 9. 2023 sp. zn. 1To/59/2023 uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy, v dôsledku ktorého dňa XX. XX. XXXX zomrela E. B., nar. XX. X. XXXX, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov, ochranné liečenie psychiatrické ústavnou formou a ochranný dohľad na 3 roky. Podaním zo dňa 31. 10. 2023, doručeným Okresnému súdu Námestovo dňa 13. 11. 2023 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky požiadalo Okresný súd Námestovo o súčinnosť, pretože zákonná zástupkyňa mal.

detí v zmysle uznesenia Okresného súdu Námestovo zo dňa 28. 11. 2022 sp. zn. 4P/104/2022 má právo spravovať majetok mal. detí výlučne v bežných veciach. MS SR uviedlo, že v prípade, že zákonná zástupkyňa mal. detí nie je oprávnená uskutočňovať úkony spojené s prijatím plnenia – odškodnenia podľa zákona č. 274/2017 z.z. a nebolo vydané ani iné rozhodnutie, ktoré by oprávňovalo inú osobu uskutočňovať úkony spojené s prijatím plnenia, podáva podnet na ustanovenie majetkového opatrovníka maloletým deťom na prijatie plnenia – odškodnenia v zmysle zákona č. 274/2017 Z.z.

6. Ako už bolo uvedené, rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 4P/104/2022-62 zo dňa 28. 3. 2023 bolo manželom N. O. a P. O. priznané právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok len v bežných veciach. Doposiaľ však má otec detí neobmedzené rodičovské práva a povinnosti, vrátane práva zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok. Otec detí sa aktuálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený vo výmere 20 rokov. V dôsledku toho sa mal. deti ocitli bez starostlivosti rodičov a boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd je názoru, že vzhľadom na to, že otec detí z dôvodu výkonu trestu odňatia slobody nevykonáva osobnú starostlivosť o mal. deti, je namieste, aby súd obmedzil jeho rodičovské práva. Takéto obmedzenie rodičovských práv je v záujme mal. detí, pretože pri takej výmere trestu odňatia slobody, aký bol uložený otcovi detí, nie je predpoklad, že by rodičovské práva voči deťom niekedy ešte vôbec mohol vykonávať, keďže všetky deti dovtedy nadobudnú plnoletosť. V záujme mal. detí nemôže byť situácia, kedy nejestvuje osoba, ktorá by (reálne) mohla mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok aj v iných, než bežných veciach, pretože otec detí je dlhodobo vo výkone trestu odňatia slobody. Súd preto obmedzil rodičovské práva otcovi detí tak, že ten nie je oprávnený mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok.

7. Vzhľadom na to, že súd jedinému žijúcemu rodičovi mal. detí obmedzil rodičovské práva, súčasne deťom ustanovil poručníkov, ktorí budú deti zastupovať a spravovať ich majetok v rovnakom rozsahu ako rodičia. Za poručníkov súd určil N. O., nar. XX. X. XXXX a P. O., nar. XX. X. XXXX, ktorým boli deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ide o sestru mal. detí a jej manžela, teda blízke osoby mal. detí, ktoré vykonávajú osobnú starostlivosť o mal. deti odvtedy, ako zomrela ich matka. Podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka starostlivosť o mal. deti je zo strany manželov O. vykonávaná na dobrej úrovni. N. O. a P. O. súhlasili s ustanovením do funkcie poručníkov. Súd z vykonaných dôkazov považuje manželov O. za osoby vhodné na výkon funkcie poručníkov. Súd preto rozhodol tak, že mal. deťom ustanovil poručníkov – N. O. a P. O., ktorí budú mal. deti zastupovať a spravovať majetok v rovnako rozsahu ako rodičia.

8. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Námestovo.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku (CSP) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP:

- (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
 - a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 376 Civilného mimosporového poriadku, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o mal. dieťa, styk s mal. dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k mal. dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.